Ingezonden

De vergeten erfenis van Mito Croes

OP 27 augustus 2016 overleed Dr. Antonito 'Mito' Gordiano Croes onverwachts aan een hartaanval. In de afgelopen week is terecht veel aandacht besteed aan zijn adviezen, de functies die hij vervulde en zijn wetenschappelijke producties, alle op grond van zijn expertise op het gebied van het staatsrecht.

Ondanks zijn wetenschappelijke aanpak, produceerde Mito Croes niet slechts theorie. Een van zijn belangrijkste producties betrof het rapport Calidad dat onder zijn leiding mede werd samengesteld door mr. H. Fransen (jurist), mr. N. Henriquez (jurist) en drs. F. de Kort (registeraccountant). Dit rapport was voor de praktijk geschreven. En wat voor een praktijk!

Al jaren liet de kwaliteit van het bestuur in Aruba en de Nederlandse Antillen veel te wensen over. Voor Mito Croes was dit dusdanig problematisch dat hij als gevolmachtigde minister het initiatief nam voor een Koninkrijkssymposium in 1995 met als thema 'Deugdelijkheid van bestuur in kleine landen'. De bedoeling was te komen tot 'fundamentele wijzigingen en kwaliteitsverbetering op bestuurlijk niveau, waarbij de deugdelijkheid van onze besturen binnen onze kleinschalige samenleving beter gewaarborgd zou zijn'.

Aan het slot van het symposium stelde de Minister-President van Aruba voor om in Koninkrijksverband een gemengde werkgroep in te stellen met als taak om –mede aan de hand van de resultaten van het symposium- concrete voorstellen te doen voor maatregelen ter bevordering van de kwaliteit van bestuur in Aruba en de Nederlandse Antillen. Dit leidde begin 1997 tot de instelling van een werkgroep 'Deugdelijkheid van Bestuur' onder voorzitterschap van mr. A. G. (Mito) Croes die reeds in oktober 1997 het rapport Calidad publiceerde.

Rapport Calidad beschrijft niet zozeer de tekortkomingen van de Arubaanse politiek, het geeft aanbevelingen voor verbetering van verschillende aspecten van het bestuur. Uit de aanbevelingen wordt wel duidelijk welke tekortkomingen er bestonden die volgens de werkgroep hoognodig verbeterd moesten worden. De toenmalige (AVP-) regering ontving het rapport en nam zich voor de aanbevelingen integraal uit te voeren in nieuwe wetgeving. Daartoe werden zelfs afspraken gemaakt met vakbonden, die bovendien werden geaccordeerd door de verschillende werkgeversorganisaties in het inmiddels vergeten Protocol 2000.

Hoewel met het nodige elan werd begonnen, werden de werkzaamheden reeds in 2001 afgebroken. De twijfelachtige kwaliteit van bestuur van de toenmalige regering had grote gevolgen voor haar geloofwaardigheid. Bovendien was de vorming van een nieuwe regering van een andere politieke kleur en met andere prioriteiten daar mogelijk ook debet aan. Van de 20 aanbevelingen is slechts een zeer klein deel gerealiseerd. De belangrijkste aanbevelingen die zich richten op de financiering van politieke partijen, het personeelsbeleid, het financieel beheer en controle, overleefden het niet.

Politieke patronage, een abominabel financieel beheer en dubieuze projecten bleven daardoor het politieke beeld bepalen. Deze hebben inmiddels geleid tot een gigantische overheidsschuld met al haar gevolgen en gerede twijfels over de integriteit van bestuur en parlement. Deugdelijk bestuur in Aruba is daarom al lang niet meer hoogstens een morele of ethische kwestie, maar een dringende noodzaak.

Rapport Calidad is opgemaakt door mensen die als geen ander de klappen van de politieke zweep kenden. Daarnaast hebben de (meeste) aanbevelingen nog steeds grote waarde voor de realisering van deugdelijk bestuur. Dit is broodnodig. Daarom maakt Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba (SDBA) dankbaar en daadwerkelijk gebruik van deze vergeten erfenis van Mito Croes, alsmede van de, nog niet nagekomen, afspraken van Protocol 2000.

Realisatie van het ideaal van Mito Croes voor deugdelijk bestuur in Aruba, in samenwerking met onder meer burgers zoals verenigd in SDBA, zou het beste eerbetoon zijn van zijn pupil en diens partij als uitvoerders van de nagedachtenis van hun grote architect, zeker na de afgelopen 19 jaar waarin er uitsluitend lippendienst aan is verleend.

ARMAND HESSELS
Aruba

De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.